

1.

Krvave sonety.

Spov o krvi: — kj' darj pomysel! —
A o krvi? — A o tej, klori živi
sta rube kvet, pje stada v divnej tvari,
a jeje ok u deha v snov zabonel,
ked v snadu ho laska angel-pestitel;
aleko o tej, a se s duhom govori
u vesela v razpal cela na oltari:
tak nedolj spov, nad plujni daskom xvel!

O, krv je slaka divotoma! — Morda,
jak vracaj murt, vne v srca pahari,
az udra v astroj silen slakotia;
s tupa v toprad v nuel se, v mlano prevati
u vrti žvota; kajne kolo žiti...
A morda na to kedj mairi?

*

Kje o tej plectnej gnevat' dno je čas:
o krvi, so srca co gromkuc v alone,
kinkel'ek' cialne, tvari pazellane,
i z nutej skaly slatj kisel klas;
o krvi, o tui co vruca slaka jo,
sta deej vplavac — kake pri kahanu —
divacujni znakom demie na vrtane:
a tuklo mlcom-svetlom živi aus,
a vrtaj žiti aj, hde veecepi je...
Le o krvi, co vplavila v dno,
i xiri-biri, slacna palj, vrtic
povodica, razmeti svet klobu plivo;



2.
či obratku jah' ipusty v zmar teče . . .
ach! o tej zvi, kje nesalme se, grev.

*

Nad zemjo v letu' utkel na kričlach
perupij' damon, v pravej hlaven vojny,
x neja, amachav nra, plem' stahol divnyj, trojnyj . . .
x k zemi vrel sa splyvat v pramenach,

iskiraci sira, meteorov smel —
Toda ljubly' alho spet už nepokojnyj:
i stihol sa! — xiv' uaburej v tom trojnyj
mel, uas v ocah, v utah' nraznyj struk.

Kam djet se, Dom! (zupol), k' guse vnetla
kde? vnetla v lavalah, razar' povelja
či morsha' chet, lodka cojah vnetla
sa utociste? . . . Ale kje se
nadelmo v svet, vade ljubly' jatra:
či tuda' či ocean či nebesa!

*

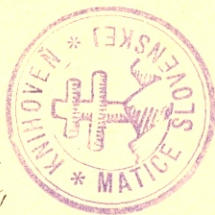
A narod oboril se na narod
s implem vnetaj, s besom charitebi.
Tvor' zgoraskal puzek, zahorel deli:
zem' stene, pusti vstah, nri' chaj vrel,
kde beshom kinita hoxna' tshovoh.
A jah' v ziv' postat' xboria lila vrela
pod koca, radom vnetaj sa teli;
v avny' sabiel zibance chitaj kvi brel . . .

Sah' v idnici totej skritenstva,
nima' aci tigor chovse nezumi,
zapada' ris solol: vphet' chovcentra,
xavota radost' smrtnej do smrti,

3.
v prach purpur vschádzajúceho dôstojníka,
v svetlých jasných palác kultúry! . . .

*

Čo kni stáe takto prišielom,
jež posolstvie v zrkadlách, v svetlých prúdov
svetlost letu mohly vyprázdniť z krasnej hrudy,
pohorcha slávnosť rusnom - dýchalom,



byť odcinom ľud, bremien odvalom!
Čo ducha, ľudčina v nomer svet sa ľudí,
v nič vyplnie sa s božstvom ten činom,
pokasne naučali s božstvom zapalom!

A nad tým v smutnom kolestí
čo prežívajú sč bledne matere,
predčasne stary, svitky! mnoh deňov
im oči novým sférom hadere —
A čo ľudstva vzpláskajú geaj?
ten do večnej sa tóny uberie!

*

Kniž svetlých odstavov porokov,
od polu krajiny fúz tiahne k polu,
stĺpice zlatu, jazyk hovorí kolu;
ten zohavená sčie Evropy. . .

A ešte blud ten! kniž podopy,
čo ako rohy stájkajú a kolú: —
Čiže, Bože? trija zohavali volú!
O trianj iluí nebes na stopy,

4026
Či, vznesenie nad ich smutky - slútky,
zví v spor voj: — Božaj, vraz, ich na strane! . . .
Či si ty Mars, čo krásne nad slútky?
Baal? Jahve? — Nešťastne trofaj:

4
tebi včas mislil ljubljí do pohnutí!
Kdaj: je to vzgorní ali dolí?

*

Ne dajúli sme, ah, ter rovat! rož,
a než potok sa navihá krv rúti!
dividla toh divíni sa stáli,
ba ucastríni do dca mla též,

svetani, zaganeni v tréne goní!
Ne celi sme sa sveta ro žitáli,
na púti jelo mra, najdu — žiel i
kol! — pomu rovoja kol za paré!

Ó, starci, pro sme hlaz, neshlaili,
ne v hlaz tej sme maras staili,
na potok hcas hálí do mohlí!
Eda žísti, iče cas hosti minailí,
kde pred hriem sa rove naclonili —
blahodavni sveti rosnili!

*

Ó, ljubí! ljubí! tak si vzaičene
nebo rokol od prikázu Krísta:
Blíneho milij ako seba! zásta
a bez vyhrady zpla, iskrene.

Kac bô jelo quasne uenie,
stírdene smrtu, prada, cesta ista:
ked' bratu brat romar stírdíne dústa,
proi zásta! ber' pehla plamene?

Lo mra tej stoji, plí vied, unien peni,
ked' vram sa dás zálepít a vrest,
i páses potom ako divé zivens?
A co si vamec pripravís hen x hriem,
nezjelas perolu, že dves i vena

si v dovest zgotovilo blakvest!

*

Štefančičev troje — laž je, fals, man!
Mle o poharod! že sa vygovarás:
čo štar, Vandal na, Hun, Mle! to stovaras,
sa v mištra vživias ikh vmetam.

Št oltarom lezies, utekne sa v dvim;
vrah modla na mci, v jej slatke hvaris:
hej, o pokore, kvini leda taris,
si osenetuk pred Bohom i ten!

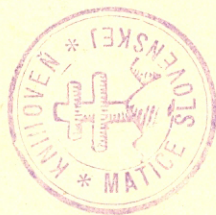
Št vglanez si sveta? Za misie!
privedy detom odumavit in
a s vinca vposled opantot in žije —
Oj, dovidia vrah na govit trojich dnu,
ikh arene nikas racnet do kible:
kvarne misit — evangelium! . . .

*

— Nix, dovece, žis' pasom privedy?
ty se mas pravo rozhodavit nad nci?
Tvo zela opany! šrot karcu vkladac:
kto par je nad sebo, ten vjavai,

i hralna je pravaj svobody,
bo s kazdym sdcleny na nej mueru riadna;
inac' je otrok len, co rukou kradlaca
tah' seba, ako inych cihedi.

Oh, pljickost mlecia! Oh, zmatok umov!
Št azurove čisti duhovia
pobrali namu volhepnu duncu
u dltia, fariab, rukov, u šora;
že v smos. . . Nix, v barbarske noc, v smot muer



6
ta, doveče, ta vracia vyškuru!?

*

Ba počítal si iba krásu xen
tu, samozvanice, počít' z čerca ruky!
Čo vyja na nej, priostrel si v muky,
v nástroje zhuby šul jej diaden,

bic so šl pletel, harmonický, sien
jej hlasov sálpil na svoj mchaurický:
to tuje vracovstvo! s bied zápat pluky;
bied! hrucu kňupka i jej zomuz len...

Slyd' s tronu! Lev nech napozatýn hráli,
vrub z hleba len, nie pre hlast z úmarov;
alebo xen nech vlnatice zpáli
čo brloh tuje i s tujeu naházu,
pre teba, tvor ty v slabe neskonality,
je do zeta vzhľad z hvezdnych čaracov!...

*

— Ach, vake moje čo už previedlo
osudných úderov v tom dlhom žiti!
Tak struny propiate, sa šľabky city,
v som; temer sa mi samo rozcetlo,

i holeno mi ducha pohledlo
zúfavin: tak bol náč ich previedty!
Som zúty všetkých útrap, nadmier zúty: —
a tu zas hráz ten sveta!... Lriečo

tak nezabýja v jecu v oby puchu,
jed on se vrub mi rozdiarave v hrud;
i vied už stromie, predstavujúce viedu,
na ktorej šlre sa liquidný súd
— soletiu, pečelenie na úlehu —:

7
Ukolebanstvo — cha-cha-cha! — jak' ludobojit! . . .

*

Što zaprivil tento igradh,
zovovrovenie, zdovocenie mravov?
Do ludstva svedlo, s duha veličavou
vbrst do bahna? Kij' upir to a nioh,

a pri's sajuici ma i do's zita mohl,
krovostanovec s rečnou zalkou zlavou?
Eh, sebestvo! to! — a niet, nad chavou
tou zrtěcit, vojsh, rekov po dnevsh.

Slj, ono kirovč, hnele, sdena, tyne
svevčine, kde len silue, slabčelo;
ber zem je pre veľkšč dost žov-sna,
dce, abj štrča sa len pre vcho;
ba kancny si svjži včhomira,
kams' v puvčden vřtěškajus incho —

*

Čo ona puvovčnost' nachutě,
čó puvčevč odella a čuha v zbroji;
čó na čoxve ako mračno stojě,
člč v čhalčed a hvozdu pohnutě;

nad zemou viš' ako polutě,
opřatěk čovj čuvčac na pokoji;
tě, čuvčica sa zapre, že sa boji
len Bžha! . . . Ale zato nchutě,

nevovvčajus včla vo svedomí
o prěvovč v čovčevovč; Sxavč!
lex smelo blěščy mece, kuka hromy;
stě jěhvence lud' zěvčie pachčj
na čitěvčh —; svet šiti' do pohromy,



2
dává do záležíst' pohrby . . .

*

Z' knice' celá — Mo' knátrava
sa v'it', gálá' v'it', rozohrad',
plutovní třepe jaký leviathana,
a v' beady' h'ran s' divotom stoháva,
poziena, renasytná, bláta,
tak' ľudské' životy jak' ľudské' mania,
vždy' tánu do konár ni sítna bráva;
a trošky si, čo na brat' vyčkáva . . .

Tuť vystupá sa vyprazenou xrujou,
hlo' kútily, mesta' jak' hory rúsové;
v'ador, nárek', blúta divou harmoniou
pobeta' aad' nie' pozalá', k'ruvne . . .
— Tuť zruvedliva hlo' na historiou,
hlo' pred' Bohom to všetko' rozprávie !

*

Vid' po nradu vše' svedá' padstera,
čo donu' abudá, všetkým dohromady.
Tuť máto' saugil, kmet' v'idej' v'rády;
u' nól' ou' capu' zasa, stavena,

sá' kničá, hlo' v'icat' p'nu' namena:
a kničé' rozitá, jak' k' knieadca' bláta —
V' h'uchgáke' nevesta; poram' spruce' v'rády,
a prindue' k' nim, m'ha' m'rosena.

Len' diera' unila' s' sad, i s' inou' strebu
v' m'liečtu, nebluicou' ostatných:
ved' s' bratom' t'chol' on' t'x' s' myslou' smelou
do h'orby, kno' h'le' rosou, v'iasou' v'rády . . .
Hlo' rozprávie i sa t'x' h'ly' t'p'lelov'?

id' strasti, sloj, smel' i strati, id'?

*

O, kje si, 'slachti' sika, gavalier,
, stoj! 'zaveš' tvoj slovom v borbi priku?
Li mudrost' sobaš' stiebnishe veku,
čis' v kveš' muš, rec: „dost!“ — i bučeš' ver?

ta najbajnejši sveta bohatier.

Travici podaj sohu brutsky mählü,
vstij' bely prapir nudi nad pasohü! . . .
At č' se ščit' muš na večer:

po vycer? Mesi napoma prv sila
s toa vajoni boj dobil pretaršij:
na vñadid' abri pami rozpušila,
sue odhobene s cesty prekazij:
ta s vñatštom si priprae slazij križda
a v priprae furi miška poračij. . . ?

*

— At ked' se toto peklo vzgiteba,
č' ozaj nastijni smier, pokoj neba?
Nenavist' ovlade-li zana seba,
x nastiraj vredi-li se bexpeha,

a praveda sadbe na stol odvehi?
vñade-li pravo vñetlych pravom? Albo
boj vñetlyh? Nekat' put? Obrati treba?
Čest' bude praci, tvari človeka?

Sei kipeš' kivi zpljave očistevü?
Mikrobenstra zvezkie obruzom
sebečkat? pñjha zbratne pokorenü?
trijca lastij vñte prišlacom. . . ?
Albo beda, beda — pramozčijü?

a menom pomisly beda — včerom?

*

A či tie kľatobky detí,
tie rieky krvi v plave po údolí;
ten bezpčet rai, z ktorých kása' boli
vino, než čo oca v zabavke zavráti;

to spustenie rúdich stôlt;
tie škody na dlebovom ľudskom poli;
jeden . . . veľko opakov onym na vrcholí
svetonim zachre, krenie v pamäti?

Ž' k srdca pripustia si naučenie,
že nad pľuň jest nástroj hotoví,
akľo vzbudíť, naniž sa zdalom zdas' zenie;
že človek nie lenyx pod šľap podosiv';
že niet či s biťe, jak krv vrdou zenie: —
i navič moc struji do posvy? . . .

*

Veď heby, heby! — Učenie oplakal
by kácaj národ svoje ztraty, hroby,
seda množstvo mu som vyzafatou robí;
to veľko povráťal by za porál,

za stupne, po nich, tvediel bi' i štál,
do novaj lpa vojst', šľastnej, slatkej doby,
bez dveska mŕtva, nevesti i xloby;
ba za dopust by Bohu dvedu vedal,

si istij sú: že zleka i krvi
obronni nosi navič smoril s plic;
nebudu cudzej sláve za ostrovy;
som voj vixdy, smáivac i posturec,
pobeki s dozdini: lepsi kto? kto purij,

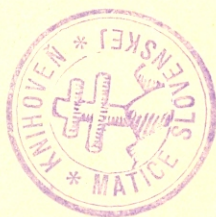


11.
kde cieľ...? — Ale, keď to padne na koniec!...

*

Čo bude, ako bude? Len ty zais,
ó, Věrušci! — Ne nepustíme
sa za; tak v noci hrobovej uzavren,
že bola by to deška samopas:

bo nač ty ako zabíjateľ dnu,
jako hrobov umar dlo pozoren,
čine nedostojne ľudský nad živien!
nad všetko, že čo smúti, porušok nas,



čo na nej my, jej pléna, vystrojame.
Ej, idol je, kým inak nabož,
práskla dnu vo svetovej chráme;
nam ale — zvláštna milosť nanajaz!
porab červom, vlnosti si adol zurnia,
trvale potiaľ? Dobrá nezjars...

*

Keť trest to, čo sa deje, od ňu
za nastupíte vobodnej tej vôle?
či skúša, podobna tej v ľudskej škole?
Ale, pojom rúch! — hrišna pochleba;

sic ľstien, obe toho netreba —
Ej! ako v máje hrúse ľah tu dole,
za jarnej noci hore hriechne pale:
mne čisto svieta tvoja vôleba,

bez naššej omškej hnevu, čuovia smúľ...
Ak poznaš tak na ten moravci' bož,
súd' mŕtvi: zvesk' to v nich ešte táha,
dychajú — broj prv, teroz v prici zbroj —:

Leť trébnie — cirk — vývoj ľudstva púty,
až ušľachť sa šťastný pre pokoj...

*

O, vysoke alieš, Pane! nad nami
s osnovou panoslov, s cist' tajných sieťu,
sked' zamen svoj si v reťaz' vrátil svetov...
Merame višku orly, dnušeni,

hviezd súlani; však dostaj neznamy:
pod nekonečnou jably uzavretou
sčupneme hrúcu, v hrudi popol vnetov,
a naše snygly zúvať omami.

Tis' v mŕt' porjame aj ducha svetel,
na ucl' hŕbku, vidmo, dlhky most,
by v tvoju 'kapaj, k tvojij myšli vŕkŕel,
je slepom preds' — hŕu, bezocij host —
euk svetlom zúvraias v nás, Ťie svetel,
hned' domýšľavosť hŕbky vŕetecnosť...

*

A preds' — dovol, Džia! — Tvoja
mi nedá zvedavosť, jej ostré osti
na omŕnajú; tisíc do úkŕosti
upadám za duu a tie nezkoja

ni nezi, bŕam id, snow poroja;
hŕvica srdce mi, nič ducl sa postl: —
od! dovol nazriet v tŕan mi budúcnosti:
jak z toho stŕašného vŕn' prŕelja

Slaviansko vyjde? led jak stŕata, bŕbŕa?
To vŕd' bŕd' mal: Ť, odŕon mi! a dŕij
zrak, mŕ-li v sebe odŕnŕovatelŕ?
hu! vidŕa, zasŕo bŕchŕa na pokŕaj...

13.

Viem, hrešilo, ach! hrešilo tak veľa;
však odpusť mi! ho zabíj! a zachovej —

*

Či záronak telom ten sa rozprachuje
na častky, osobou z našu pozostáva?
do prachu spľachne Goliatka hlava? ...
A či sa zvráta, vrodilú porývadne

a života už plnou zavlaďuje?
i v ľudsku vstupuje pravdy? vstane, porúca
obhajon? trofej, v čom chce ticho, česť, sláva?
cvičiou zbludstvom omáľuje?

Veď spravodlivosť tá je, tuhá, pashy
med' oceľ, korbáč, zápas, zúžky pút:
a tej, ach! nezaušlo; i prešlyh' všetky
i pohoršie, že time, ha! ni porúť:
porúť v potrest... Sľučú sa však, šero ľahky!
a nechaj mu v tej porúbe podľahnúť —

*

Tras' nenazis! že bytosť veľkýh' čít
v ňom bol by? podiel na svet bez účelu:
ten inýh' ténit — obľúbiť zem celú
sta Himalaj, moria, družinu, klas, smot;

a časom rozoznat sa na padot'.
Čo dal si slepecom slytiť, jeho čela,
všet' musí sluchom vziť! vzbútiť xlatom peľa —
a po ňom zbudiť našu pyramid' horú... —

Či provokat' má zľahat' Kolárovo? —
Viem, moriac' quastec, bolo smúj, kraj;
však pre hov, čere, v strehu na slovo
s ruk' bratstváh'... azor pre ňu nestupuj



14
s nim v súd! lež daj mi zít a tvoje slovo
návratu sveta — Dá, o! pomiluj...

*

(Ale, Tiskárne můj, myslou výsoky,
ty nhlíš si se, pohnáčením dory:
Vraž, masej se stěť-slit v ruském mori
te naše bystře slavný-petokly,

lebo ono — výsoky návratky.
Už přimada, vřel! sama s těbou zpore:
má coe id, vždyť stěťe bítia vzory;
no tvař aj ik potah hlony...

Je myslén: duch se rovní vode, hore
co parou stupa, prsí návratom;
tak, vzájemně prúd, telá po přistore,
zhrožuje leivou v bahie stojatom...
Núž, vyžduť nenúzi ni ducha more,
ni potoky vřít ducha v mori tom!)

*

lit! — vyžlat mi zít co svedomiu,
že v těsní tyn mi zveho vnútro citom;
som patřita, leos som Slavian přitom!
Nevědom zasmal křivky nřenom,

a na zlost mal byh skřivět pňoromu?
Le, křo by tondil! — V Slavia-děsi bytom
Ale dohvata, co v hōnci skřipatom
se schella s blážnō z domu do domu...

I Novák dožina zom rochni s vřelhom
lňbostō; oltářom mu stěty štít;
sta pazostatky stě si hoši pvedkō —
Nemůria teby pňyťcom se křvť,

Pomiluj, Bože! Bože pomiluj!...
Ea holanšský prsí dšsa moja
dnom-nocu, xřivta muky, nepňkōja —
leť hřivne i leť pňaskeť si, juj!

od cōho nveky ho zuvary! —:
by Slavianstvo leť hřivou bolo hřivja
na cudzie lary, po cōm študá slōja
ich tak more, vřelavřivě pňek ni slōj...

Dost zapadlo ho už tyn pňekyň cōlom,
zřivodnuc, xřivstiac dšne pľemeno,
dost! — nřháj ho, o! vřci vřvřelom!

Šie trus je, leť dšm tvojid senero;
leť vřst mu dat, vřst, vřst... a vřst cōm
se nřivie tñe... Dšd, o! budť qrasno...

*

15
ked' neohlavný stoháctem pletkou,
som v srdci zdádal svätý dvojný cit.

*

Le' moja slava, hrdel' solá,
nepočeta tobož pod zástavy?
Kor' neceď? v plci' sa zjed' neodmar'
na rúzu nary: ož, nie! neboh...?

Veď úfa: odznené svetlo!
čo popredkovia s jej čitú pravú,
jej jazyk vyhlada v kor' úrad' trauy,
jaky to ľudské zvonky nebolý.

Ute: vlast' je mat', čo krajie s ľuďmi podá'
kardému dechu, praxánu vrtákov;
len, ktorí stánu pravice jej volia
sebechy, ti' ju robia masochou;
virk s ľudskú praxie i tá nepohoda:
to parila jej v boji! úradou...

*

— O, smúť sa skoro, mieru milujú!
zavrtaj s rúčkami olivou,
a buď sam' zdravím, veselím i dňom,
v smutni' estion, húbom v rúmei!

Čiže — hrdá surov — medzi plamem
zabí! Nary, státať sa viac s mladú vedou,
sivých, s vedcami, čo nad zpravou
oporu v hrobe hrdá zlomeni.

Šel jazy; ústny zhad' zisk' tvoj zhad'...
Čo' svoje nas' zaji, káž, vracunstvo,
vad' k cieľom, plný dobrých porúčav:
to bude triumf! no záob' radosť, o'!



SLOVENSKÁ
NÁRODNÁ
KNIŽNICA

za zdatnosť v borbe — práce na postati...
 O, porý, ty brutálna, ľahký kľúčovstvo!

*
* *

Nik, ide s Bohom, piesne hravé!
 odviete so srdca mi dobrou kústou,
 kústing s kústou dojnou, odleskústou
 porí pozíonovej neta ráplave,

v stiel kláka, pronyvatom xalhave
 bojista stony, naryz x byalist kútor;
 ku srdcu ide s blakou rozvinutou;
 nech čítaj náš oči skave...

Ja bojuval tiež vnútri táb- táb,
 i naryz som, v srdce bodnutý —
 Tak upomí dcel byh porveť na ved kúto:
 s kústou, na kúst to kúst kúst;
 to kúto... Oč, poré se kúst na polu kúto,
 redibý kúst náš, naryz pohutý!...

Aug.-sept. 1916

Z H

11. 12. 1919 vydal kúst v frabe.

Waco, 1. 12. 1919 Charles Cannon kúst. 1
 do 11. 12. 1919 (lye), 22, Decemb?